

**JAARVERSLAG
ERFGOEDCENTRUM
ACHTERHOEK EN LIEMERS 2022**

PROGRAMMAVERANTWOORDING

- 1 Inleiding
- 2 Bestuur
- 3 Resultaten
  - 3.1 Programma Erfgoedcentrum
  - 3.2 Bedrijfsvoering
- 4 Paragraaf financiën
  - 4.1 Resultaten
  - 4.2 Weerstandsvermogen

PROGRAMMAVERANTWOORDING OVER 2022

1 Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag over 2022 van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL).

De studiezaal van het Erfgoedcentrum was begin 2022 nog een aantal weken gesloten als gevolg van de COVID pandemie maar vanaf begin februari was het de hele organisatie weer 'business als usual'. Bezoekers waren weer welkom op de studiezaal zonder afspraak te hoeven maken en we konden ook weer activiteiten organiseren waarbij we in kleine en grote getalen geïnteresseerden konden ontvangen. Gemeenten hebben archieven overgedragen, overheids- en particulieren archieven zijn in beheer genomen en beschikbaar gesteld aan onze klanten.

In de loop van het jaar is een meerjarige missie en visie vastgelegd in het Beleidsplan 2023-2026 dat als titel '*actief archief: attractief -proactief – interactief*' meekreeg. Na de 'corona-jaren' waarin het Erfgoedcentrum net als vele andere organisaties enigszins gedwongen was zich meer op interne zaken te focussen, was het tijd en ook mogelijk om het vizier weer wagenwijd open te zetten.

Al is de looptijd van het beleidsplan 2023-2026, daarop vooruitlopend is het Erfgoedcentrum in 2022 al begonnen met het verbeteren (herstellen) van de verbinding met onze klanten. Niet alleen door ruime opening van de studiezaal konden onze klanten weer bij ons komen, maar ook door het organiseren van meerdere activiteiten als lezingen, cursussen en rondleidingen. Ook is er geïnvesteerd in het (hernieuwd) kennismaken met onze gemeentelijke 'klanten'.

Zo zijn er gesprekken gevoerd met gemeentesecretarissen en is er een rondleiding gegeven aan de bestuurders. Daarnaast zijn er kleinschalige bijeenkomsten georganiseerd waarbij medewerkers van het Erfgoedcentrum 'live' hebben gesproken met de contactpersonen bij de gemeenten en is er voor medewerkers van de gemeenten een open dag georganiseerd. Na het 'normaal' van digitaal vergaderen is het elkaar informeel bijpraten, na eigenlijk best een lange periode, door alle betrokkenen als heel prettig en waardevol ervaren.

Door verschillende omstandigheden zijn er – voor de schaal van het Erfgoedcentrum – grote verschuivingen geweest in het personeelsbestand; er werd afscheid genomen van vier collega's. Vacatures konden gelukkig wel weer relatief snel en goed worden ingevuld. De personeelwisselingen zorgden echter wel voor enige stagnatie in voortgang of uitstel van afronding van een aantal projecten. Daarentegen zorgde de veranderingen voor nieuw elan, enthousiasme en daarmee voor een goede sfeer.

2 Bestuur

Het bestuur van het Erfgoedcentrum is als volgt opgebouwd:

- Algemeen Bestuur, bestaande uit de acht portefeuillehouders van de bij de Wgr aangesloten gemeenten;
- Dagelijks Bestuur, bestaande uit twee AB-leden plus één DB-lid voorgedragen door de Staring Stichting;
- Bestuurscommissie, bestaande uit de voornoemde DB-leden, plus twee leden afkomstig uit het AB en twee leden voorgedragen door de Staring Stichting.

Als gevolg van de gemeenteraadsverkiezingen in maart 2022 zijn er een aantal bestuurswisselingen geweest.

Leden Algemeen Bestuur

gemeente		
Doetinchem	H. Dales	voorzitter
Winterswijk	H.J. Tannemaat opgevolgd door S. Metaal (vanaf 15-06-2022)	plv. voorzitter
-	A. Das	Portefeuille Financiën
Aalten	T.M.M. Kok opgevolgd door H. te Lindert (vanaf 05-07-2022)	
Berkelland	H.J. Bosman opgevolgd door J. van Oostrum (vanaf 07-07-2022)	
Bronckhorst	M. Besselink opgevolgd door A. Peppelman (vanaf 21-07-2022)	
Montferland	H. de Vries opgevolgd door H. Groote (vanaf 14-06-2022)	
Oost Gelre	K.J.M. Bonsen opgevolgd door J. Hoenderboom (vanaf 15-06-2022)	
Oude IJsselstreek	O.E.T. van Dijk	
-	E.T.G. Siero	secretaris/directeur

Leden Dagelijks Bestuur

gemeente		
Doetinchem	H. Dales	voorzitter
Winterswijk	H.J. Tannemaat opgevolgd door S. Metaal (vanaf 15-06-2022)	plv. voorzitter
-	A. Das	portefeuille Financiën
-	E.T.G. Siero	secretaris-directeur

Bestuurscommissie

gemeente		
Doetinchem	H. Dales	voorzitter
Winterswijk	H.J. Tannemaat opgevolgd door S. Metaal (vanaf 15-06-2022)	plv. voorzitter
-	A. Das	portefeuille Financiën
Bronckhorst	M. Besselink (tot 21-04-2022) A. Peppelman (vanaf 21-04-2022)	
Montferland	H. de Vries opgevolgd door H. Groote (vanaf 14-06-2022)	
Oost Gelre	K.J.M. Bonsen opgevolgd door J. Hoenderboom (vanaf 15-06-2022)	
-	W.F.W.M. van Heugten	
-	P. Seesing	
-	E.T.G. Siero	secretaris- directeur

3 Resultaten

3.1 Programma Erfgoedcentrum

In deze programmaverantwoording is sprake van één programma: Programma Erfgoedtaken. Het gehele programma heeft voor het grootste deel betrekking op de uitvoering van wettelijke taken op het gebied van zorg en beheer van archieven.

De archieftaken worden, voor de acht gemeenten die deelnemer zijn in de Wgr Erfgoedcentrum, uitgevoerd op basis van de Archiefwet 1995, de plaatselijke archiefverordeningen en Besluit informatiebeheer. Op basis van een dienstverleningsovereenkomst worden ook de archieftaken ten behoeve van het Waterschap Rijn en IJssel en Kasteel Huis Bergh uitgevoerd. De Archiefwet bepaalt dat de archieven in “goede, geordende en toegankelijke staat” moeten worden gebracht, beheerd en behouden en dat er toezicht wordt gehouden op de niet-overgedragen archieven.

De niet wettelijke taken die het Erfgoedcentrum uitvoert, hebben betrekking op taken c.q. activiteiten met betrekking tot het onder de aandacht brengen en houden van de cultuur historie van de regio, ofwel de regionale identiteit. Deze taken worden uitgevoerd voor de gehele regio Achterhoek en Liemers. Financiële bijdragen voor de uitvoering van deze taken komen van de 8 aan de Wgr deelnemende gemeenten, de gemeenten Doesburg, Lochem en Zevenaar, de Provincie Gelderland, de donateurs van het Erfgoedcentrum, de Mr. H.J. Steenbergen-Stichting en de Stichting Vrienden erfgoed Staring.

3.1.1 **Archieven en collecties in ‘goede staat’ brengen, beheren en behouden:**

Zorgen voor zo optimaal mogelijke omstandigheden voor opslag van de bestanden conform wet- en regelgeving en uitvoeren van werkzaamheden op het gebied van restauratie en conservering om (autonoom) verval van archieven tegen te gaan en schade te voorkomen.

- Na de afsluiting van eerdere e-depot projecten beschikt het Erfgoedcentrum inmiddels over kennis en inzicht alsmede de benodigde e-depot hard- en software. In navolging van eerdere succesvolle e-depot projecten heeft het Erfgoedcentrum in 2022 een aantal deelprojecten uitgevoerd met betrekking tot gebruik en inrichting van het e-depot. Het jaar 2022 stond vooral in het teken van het opdoen van nog meer praktijkervaring, mede door het e-depot verder te vullen. Er zijn verschillende deel- en aansluittrajecten uitgevoerd met individuele zorgdragers:
  - Een aantal gemeenten zijn samen met het Erfgoedcentrum gestart met een onderzoek naar het uitplaatsen van videotulen naar het e-depot. Gedurende 2022 is er in de werkgroep bijgedragen door de gemeenten Aalten, Montferland, Oude IJsselstreek en Winterswijk. Vanwege wisselende beschikbare middelen bij de gemeenten is de samenstelling van de werkgroep in de loop van het project gewijzigd;
  - De Gemeente Oost Gelre verkende de mogelijkheid om projectdossiers van de netwerkschijven duurzaam te kunnen opslaan in het e-depot;
  - Het Erfgoedcentrum heeft gewerkt aan mogelijkheden voor beschikbaarstelling van overgebrachte informatie uit het e-depot aan de burger;
  - De gemeenten Doetinchem, Aalten en Berkelland zijn samen met het Erfgoedcentrum gestart met een onderzoek naar het MDTO (nieuwe versie van een metadata schema).
- In 2022 zijn er advies overleggen geweest met zorgdragers uit de regio op het gebied van het e-depot.

- Er hebben verschillende gesprekken en/of demonstraties plaatsgevonden voor geïnteresseerden van buiten onze regio;
- Tijdens de DIV dag zijn alle zorgdragers op de hoogte gebracht van de e-depot lopende en afgeronde aansluitprojecten;
- Er zijn adviesgesprekken gevoerd met het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg en input geleverd t.b.v. hun e-depot project.
- Archiefbewaarplaats en quarantaineruimte zijn conform wet- en regelgeving ingericht en in stand gehouden.
- Archieven zijn materieel verzorgd: verpakt in zuurvrije dozen en –omslagen, schadelijke materialen verwijderd, omslagen en dozen genummerd en gestickerd. Er is in totaal bijna 80 m archief materieel verzorgd waarbij ca. 8.000 stickers zijn geplakt. Materiële verzorging houdt in: archieven verpakken in zuurvrije dozen en –omslagen, schadelijke materialen verwijderen, omslagen en dozen nummeren en stickeren.
- In 2022 is in totaal 1,32 m stukken gerestaureerd van de gemeenten Berkelland, Montferland, Oost Gelre, Oude IJsselstreek en Winterwijk:
  - 0,70 m stukken uit gemeentelijke archieven na 1811;
  - 0,43 m stukken met shadescore 14 (op basis van het restauratieplan) uit gemeentelijke archieven van voor 1811;
  - 0,19 m stukken ‘on demand’ op verzoek van een onderzoeker stukken worden gerestaureerd. Na restauratie zijn stukken die tot die tijd vanwege de slechte staat vele jaren niet ter inzage waren, weer te raadplegen door bezoekers.

3.1.2 Archieven en collecties in ‘geordende staat’ brengen, beheren en behouden:

Zorgen voor ordening in beheerde bestanden zodat de archieven doorzoekbaar en vindbaar worden en blijven. Dit heeft zowel betrekking op analoog (‘papieren’) archief als digitaal archief.

- In 2022 zijn er geen gemeentelijke archieven overgebracht.
- Er zijn 20 particuliere archieven/collecties (w.o. ook documentatie-collecties en aanvullingen) opgenomen met een totale een omvang van ruim 25m. Deze collecties zijn opgenomen op basis van in het acquisitiebeleid omschreven redenen. Deze bestanden zijn opgeschoond, verpakt en (deels) geïnventariseerd. De toegangen zijn op de website gepubliceerd.

gemeente	particulier archief(vormer)	omvang (m)
Aalten	0273 - Schaersvoorde te Aalten	0,500
	1666 - Vereniging Bredevoorts Boeken Belang	1,625
	1672 - Rooms-katholieke parochie van de H. Helena te Aalten (Aanvulling 2022)	2,625
Berkelland	1660 - Stichting Uitvaartzorg-Eibergs begrafenisfonds	0,375
	1674 - Unie Van Vrijwilligers (UVV) te Eibergen	0,750
Doetinchem	1658 - Doetinchemse Gymnastiekvereniging, 1927-2003	0,750
	1659 - Vrouwen Advies Commissie, afdeling Doetinchem	1,000
	1668 - Collectie Vinkenburg betreffende Von Doetinchem de Rande	0,625
Montferland	1679 - Collectie Maria van Dongen, verpleegster, 1944, 1945	0,125
	1663 - Bibliotheek Didam	3,250
Oude IJsselstreek	1110 - Collectie betreffende Adolf Robbert van de Laar te Gendringen, 1900-2019	0,750
	1664 - Collectie Koos Anema-Roeleveld betreffende waarnemingen in de natuur in Zeeland, Almen en Terborg	0,375
	1673 - 't Olde Getrouw te Varsseveld	2,625
	1675 - Hervormde Vrouwen Groep te Varsseveld	0,125

Winterswijk	0404 - Stichting Berenschot-Rappa te Winterswijk	1,500
	1192 - Familie Willink te Winterwijk, 1724-2008	2,875
	1665 - Rooms-katholieke parochie van de H. Johannes de Doper te Meddo	4,250
	1669 - Families Vriesen, Smalbraak en Te Voortwis op boerderij Deunk te Brinkheurne, 1749-1992	0,250
	1667 - Collectie brieven van de emigrant Christiaan Heezen en familie aan broer Jan Willem en Derk Jan Heezen onder Winterswijk	0,125
	1671 - Achterhoeks vocaal ensemble 'Avoce' te Winterswijk, 1989-2017	0,125
TOTAAL		25,375

- Vervaardigen en publiceren van toegangen (inventarissen): er zijn 44 inventarissen (toegangen) vervaardigd.

VERVAARDIGDE INVENTARISSEN		
gemeente	aantal inventarissen	omvang (m)
Aalten	2	4,375
Berkelland	6	10
Bronckhorst	6	1,875
Doetinchem	15	42,25
Montferland	2	3,125
Oost-Gelre	2	1,75
Oude IJsselstreek	3	4
Winterswijk	8	9,375
TOTAAL	44	79,55

- Vrijwilligers hebben gewerkt aan:
  - scannen en beschrijven van foto- en filmmateriaal;
  - nader toegankelijk maken (indexeren) van notariële akten en militieregisters;
  - verkoop van tweedehands boeken.

Daarnaast hebben vrijwilligers ondersteunende werkzaamheden verricht bij bijeenkomsten en exposities.

3.1.3 Archieven en collecties in 'toegankelijke staat' brengen, beheren en behouden:

Beschikbaar stellen van in beheer zijnde archieven en collecties; fysiek via de studiezaal en digitaal via de website ('virtuele studiezaal') en gebruik van in beheer zijnde archieven en collecties stimuleren.

- In 2022 was de studiezaal gesloten voor bezoekers van 1 januari t/m 25 januari in verband met COVID maatregelen. Vanaf de heropening van de studiezaal op 26 januari zijn de standaard openingstijden aangepast: dinsdag t/m donderdag, 6 uur per dag (9u-12u en 13u-16u).

	2021	2021	2020	2019	2018	2017
Aantal geregistreerde bezoeken	1.169	779	996	1.607	1.224	1.204
Totaal aantal bezoeken (schatting)	1.461	974	1.245	2.009	1.530	1.505
Aantal aangevraagde stukken	6.691	7.132	6.366	7.198	9.366	9.261

- De studiezaal is het drukst bezocht in de maanden februari (126), maart (126) en november (141). De meeste aanvragen zijn gedaan in de maanden maart (921) en november (993).
- Er wordt vanaf eind 2018 bijgehouden hoeveel scanverzoeken het Erfgoedcentrum ontvangt. Een groot deel hiervan bestaat uit scanverzoeken voor bouwdoossiers. Na een enorme toename van scanaanvragen de afgelopen jaren daalde dit in 2022. Dit heeft met name te maken met het feit dat na 2020-2021 de studiezaal weer veel open is geweest. Daardoor konden bezoekers zelf (kosteloos) scans/foto's maken van documenten waarbij afhandeling door de medewerkers van het Erfgoedcentrum niet meer nodig was. De scanaanvragen met betrekking tot bouwtekeningen bleef wel het overgrote deel van alle scanverzoeken uitmaken.

SCANAANVRAGEN				
	2022	2021	2020	2019
Bouwdossiers aantal afgehandelde aanvragen	474	513	434	277
Bouwdossiers aantal geleverde scans	3.915	4.934	3.147	1.688
Overige aantal afgehandelde scanaanvragen	35	92	71	42
Overige aantal geleverde scans	502	989	1150	374
Totale aantal scans	4.926	5.923	4.297	2.062

NB. In dit overzicht zijn niet de aanvragen/geleverde scans van beeldmateriaal opgenomen.

- Naast het toevoegen van inventarissen, beschrijvingen, indexen en beeldbestanden is er ook veel contact toegevoegd met betrekking tot de streektaal. In 2022 zijn de voorbereidingen getroffen voor de lancering van een vernieuwde website in het 2^e kwartaal 2023. Op de nieuwe website wordt rekening gehouden met de laatste wensen en eisen rondom toegankelijkheid en informatieveiligheid. Tevens wordt de vindbaarheid en doorzoekbaarheid van informatie verbeterd als ook de online ondersteuning bij onderzoek.

bezoek www.ecal.nu	2022	2021	2020	2019	2018
Aantal bezoeken	118.046	104.680	105.573	84.593	61.727
Aantal bezochte pagina's	720.174	633.716	620.725	607.006	505.019

- Statistieken met betrekking tot raadpleging van archieftoegangen (inventarissen) via de website:

MEEST GERAADPLEEGDE ARCHIEFTOEGANGEN	
1066-Collectie Meijnen, 1909-1990	62.862
1100-Poparchief Achterhoek en Liemers, (1957) 2000-2015	29.026
1053-Gemeentebestuur Wisch, (1833) 1922-2004 (2009)	26.628
0105-Gemeentebestuur Aalten, (1809) 1811-1942 (1968)	22.939
0044-Collectie G.H. Morsink, 1811-1961	19.093

- Eind 2022 waren er 4.837.000 doorzoekbare beschrijvingen beschikbaar op de website. Het aantal afbeeldingen die via de website te vinden zijn, is gestegen t.o.v. het jaar daarvoor, maar het aantal films is niet toegenomen. Dit laatste is het gevolg van de jaren dat vrijwilligers niet aan de films hebben kunnen werken. Afgelopen jaar is met betrekking daartoe ingezet op het afhandelen van binnengekomen filmmateriaal; het bekijken en registreren. De verwachting is dat er in 2023 wel weer nieuwe films aan de website kunnen worden toegevoegd.

aantal doorzoekbare items	2022	2021	2020	2019	2018
Archief	4.837.000	4.831.322	4.752.153	4.713.695	4.600.462
Beeldbank	87.290	86.626	85.184	84.909	78.589
Film	166	166	166	140	113

- Bijna alle gemeenten komen regelmatig dossiers lenen uit de bestanden die bij het Erfgoedcentrum in beheer zijn of zijn uitgeplaatst (in het archiefdepot geplaatst in afwachting van overbrenging). Het aantal uitleningen aan de gemeenten is met 2.697 ongeveer 100 minder t.o.v. 2021.

GEMEENTELIJKE UITLENINGEN							
	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
Aalten	0	0	0	0	0	2	0
Berkelland	38	35	24	90	87	155	64
Bronckhorst	61	153	73	70	93	40	37
Doetinchem	726	655	964	944	2.046	2.546	1.024
Montferland	376	271	344	603	298	255	43
Oost Gelre	471	454	424	551	544	487	613
Oude IJsselstreek	559	817	571	1007	871	834	871
Winterswijk	466	413	1.089	613	512	233	303
TOTAAL	2.697	2.798	2.525	3.878	4.451	4.552	2.955

- Van verschillende zijden werd een beroep gedaan op beeldmateriaal uit de film- en fotocollectie van het Erfgoedcentrum. In totaal zijn er 382 beeldbestanden geleverd voor diverse doeleinden. Een groot aantal afbeeldingen (bijna 50) zijn gebruikt voor het magazine Oer. Door het Gelders Genootschap zijn bijna 50 afbeeldingen gebruikt ten behoeve van het project Wederopbouw en bijna 40 afbeeldingen zijn gebruikt voor een tentoonstelling bij Erve Kots in Lieveelde.

3.1.4 Uitvoeren van de archiefwettelijke inspectietaak

De archiefinspecteur houdt toezicht op niet-overgedragen archieven; daarbij wordt inspectie uitgevoerd op bestanden die op het punt staan overgedragen te worden (moet conform geldende normen en eisen). Worden vernietigingslijsten beoordeeld en wordt gevraagd en ongevraagd advies gegeven met betrekking tot informatie- en archiefbeheer van de gemeenten én gemeenschappelijke regelingen.

- Met alle gemeenten, het Waterschap en de gemeenschappelijke regelingen is regulier overleg gevoerd. Daarnaast zijn voor iedere organisatie de volgende specifieke zaken uitgevoerd:

gemeente	inspectiewerkzaamheden
Aalten	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijst Aalten V2022 - beoordelen bouwvergunningen en secretariearchief Aalten t.b.v. overbrenging - advies uitgeplaatste archiefbestanden - advies informatiebeheer - advies e-mailbewaring
Berkelland	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijst Borculo V 2017-2021 - advies informatiebeheer Jeugdwet - advies migratietraject naar e-depot - advies hotspotmonitor - advies bewerking en beoordeling archiefbestand Ruurlo 1990 – 2004

	<ul style="list-style-type: none"> - advies bewerking archiefbestand Neede 1938 – 2004 - advies Handboek vervanging - advies e-mailbewaring - advies informatiebeheer - advies inrichting vakapplicatie RX Mission - advies vernietigen hybride archieven
Bronckhorst	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen t.b.v. overbrenging van het archiefbestand Zelhem 1975 – 2004 - advies opbouw vernietigingslijsten digitale archiefbescheiden - advies uitvoeren vernietigen digitale archiefbescheiden - advies e-mailbewaring
Doetinchem	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijst Doetinchem V2016 (Corsa) en personeelsdossiers - advies e-mailbewaring - advies informatiebeheer Buurtplein - advies beperking openbaarheid archiefbescheiden - advies overbrenging aanvulling archiefbestand Doetinchem 1970 - 2004 - advies bewerking en overbrenging archiefbestand inclusief beeldcollectie Rietveld Lyceum - advies informatiebeheer regionale Leerplichtorganisatie - advies bewerking en overbrenging archiefbestand Willibrord mavo - advies opbouw vernietigingslijst digitale archiefbescheiden - advies doorlopende machtiging archiefbescheiden
Montferland	<ul style="list-style-type: none"> - advies e-mailbewaring - advies overbrenging aanvulling archiefbestand Bergh - advies overbrenging aanvulling archiefbestand Didam - advies uitgeplaatste archiefbestanden
Oost Gelre	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten Oost Gelre V2022 en ZTC1 - beoordelen toegankelijkheid archiefbestand Lichtenvoorde 1930 – 1985 - beoordelen toegankelijkheid archiefbestand Lichtenvoorde 1986 - 2004 - advies e-mailbewaring - advies uitgeplaatste archiefbestanden - advies kwaliteitscontroles - advies informatiebeheer - advies doorlopende machtiging archiefbescheiden - advies migratietraject ZTC1 naar ZTC2
Oude IJsselstreek	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten Gendringen en Wish V2022 - advies e-mailbewaring - advies migratietraject - advies doorlopende machtiging van vernietiging - advies procedure digitale vernietiging - advies bewerking diverse archiefbestanden bouw- en milieuvergunningen Gendringen en Wisch - beoordelen t.b.v. overbrenging archiefbestand Milieu Wisch - advies overbrenging akten burgerlijke stand Gendringen en Wisch - advies verbeteren toegankelijkheid overgebrachte bouwvergunningen Gendringen (SARA 0519) - advies beperken openbaarheid van archiefbescheiden - advies overbrenging archiefbescheiden Rijksduitsers en vluchtelingen - advies audit vernietigen digitale archiefbescheiden

Winterswijk	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten V2017, V2020-2022 - advies e-mailbewaring - advies procedure vernietiging archiefbescheiden - advies uitgeplaatste archieven
Waterschap Rijn en IJssel	<ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten V2018 en 2019 - schouw archiefbewaarplaats i.v.m. verlichting advies bewerken t.b.v. overbrenging archiefbestand 2020
Gemeenschappelijke Regelingen	<p><u>ECAL</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vernietigingslijst RAL V2016-2018 - advies digitale beveiliging Ecal - advies HB vervanging - advies migratie van Alfresco naar Zaaksysteem - advies duurzaam beheer digitale opslagmiddelen - advies e-mailbewaring <p><u>Fijnder</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijst SDOA/Fijnder - advies Handboek vervanging - advies e-mailbewaring <p><u>Hameland</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - advies bewerken archiefbestand Hameland 1972 – 2016 - beoordelen t.b.v. overbrenging archiefbestand Hameland 1972 -2016 <p><u>Laborijn</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten t.b.v. overbrenging archiefbestand Wedeo 2001-2015 - beoordelen t.b.v. overbrenging archiefbestand Wedeo 2001 – 2015 - beoordelen t.b.v. overbrenging archiefbestand gebouwen en terreinen Wedeo 1983 – 1993 - beoordelen t.b.v. overbrenging archiefbestand bestuursarchief ISWI 2000 – 2015 - advies e-mailbewaring <p><u>ODA</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - advies informatiebeheer - advies migratietraject - advies e-mailbewaring - advies overdracht archiefbescheiden Regionaal archeoloog van Regio Achterhoek <p><u>Regio Achterhoek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten over de jaren 2017 en 2018 - beoordelen t.b.v. overbrenging het archiefbestand Regionaal archeoloog 2008 – 2013 - beoordelen duurzame beheeromgeving van AFAS - advies nulmeting Archief KPI's - advies bewaartermijnen personeelsdossiers - advies informatiebeheer - advies e-mailbewaring - advies overdracht archiefbescheiden Regionaal archeoloog aan ODA <p><u>Werkbaan Oost BV</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - beoordelen vernietigingslijsten - advies bewerking en overbrenging archiefbestand Werkbaan Oost BV

- Ten behoeve van uitvoering van de archiefinspectietaak en deskundigheidsbevordering zijn onderstaande algemene werkzaamheden uitgevoerd en is aan onderstaande activiteiten/ overleggen deelgenomen.

Overleggen	<ul style="list-style-type: none"> - Regulier overleg zorgdragers - Overleggen contactpersonen DIV over activiteiten Erfgoedcentrum - Overleggen met gemeentesecretarissen Achterhoek - E-depotoverleg - Project digitaliseren overgebrachte bouwvergunningen - Archivering digitale archiefbescheiden particuliere archieven - Collegiaal overleg archiefdiensten Gelderland - Standaarden dossierinventaris en beschrijven beeldmateriaal - Zaaktypen t.b.v. invoeren zaaksysteem Erfgoedcentrum - Commissie bouwzaken (landelijk) - Advies bouw en inrichting archiefbewaarplaats Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg - Werkgroep Enterprise vernietiging (landelijk)
Activiteiten/ bijeenkomsten	<ul style="list-style-type: none"> - Organisatie Achterhoekse DIV-dag 2022 - Webinars VNG en KVAN

3.1.5 Stimuleren van onderzoek, studie en activiteiten op het gebied van en interesse in de streekcultuur en -historie Achterhoek en Liemers.

- Ten behoeve van het stimuleren van gebruik van in beheer zijnde archieven en collecties zijn rondleidingen, lezingen en cursussen gegeven, leerlingen ontvangen en andere activiteiten georganiseerd. In onderstaand overzicht zijn niet alleen het aantal bezoekers vermeld die het Erfgoedcentrum/de locatie fysiek hebben bezocht, maar ook volgers van de live-stream van het Streektaalsymposium Bi-jpraoten over streektaal in de zorg (90) en de presentatie van het Jaarboek (250).

ACTIVITEITEN		
	aantal	toelichting
Cursussen	41	cursus paleografie; basiscursus genealogie, cursus genealogie voor gevorderden
Lezingen	214	Doetinchem in WO2; Dick Kleisen in het Aaltens verzet, Bewaarde herinnering, 1572
Streektaalevenementen	3.277	Wiesneus/leerlingen streektaallesen; Cursus Achterhoek(s) College; voorstelling Dialect in de Liedjestraot; Streektaalsymposium Bi-jpraoten 'streektaal in de zorg', Streektaaldictee; Plat Gespöld, presentaties/workshops Streektaal
Overige bijeenkomsten	338	presentatie Jaarboek Achterhoek en Liemers; Expositie 1572, streekboekenverkoop (2x), Open Monumentendag, presentatie GR nw raadsleden, DIV-dag, Genealogiedag, rondleidingen

- Cultuurhistorisch magazine Oer verscheen in 2022 weer 4 keer. Dit tijdschrift heeft een oplage van 950 exemplaren en wordt uitgegeven samen met het Regionaal Archief Zutphen en het Waterschap Rijn en IJssel. Halverwege het jaar is het uitgeverij van Oer over gegaan van het Erfgoedcentrum naar Achterhoek Uitgevers. Het Erfgoedcentrum blijft (net als de andere partijen) inhoudelijke input leveren (lid van de redactie) en Oer beschikbaar stellen voor donateurs.
- De social media kanalen van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers worden structureel ingezet om activiteiten, nieuwtjes en interessant archiefmateriaal te

belichten. Ook in 2022 zijn er weer flink wat volgers bijgekomen op Facebook, Twitter en Instagram.

Volgers/likes	31-12-2022	31-12-2021	31-12-2020	31-12-2019	31-12-2018	31-12-2017
Facebook	1.904	1.311	1.058	887	646	532
Twitter	1.227	1.203	1.132	1.021	911	737
Instagram	1.061	1.011	889	692	550	147

Daarnaast zijn er een aantal filmpjes toegevoegd op het Youtube-kanaal van het Erfgoedcentrum. Via dit kanaal zijn filmpjes te zien over Wiesneus 2022, drie filmpjes van voorleesverhalen *uit Flonkergood 2022*, en promotiefilmpjes van de voor Beste boek genomineerde boeken. Als onderdeel van het project 1572 zijn 9 korte filmpjes gemaakt die ook op Youtube te zien zijn.

- Het Erfgoedcentrum is het taalinstituut voor Nedersaksisch in de provincie Gelderland.
  - De subsidie van de Provincie Gelderland heeft het onder meer mogelijk gemaakt een streektaalconsulent aan te stellen, een Stimuleringsfonds Nedersaksisch Gelderland in te stellen, een streektaalsymposium te organiseren en te starten met het opbouwen van een netwerk in de regio noordoost Veluwe;
  - In gezamenlijkheid met de Nedersaksische taalinstututen in Nederland (Friensland, Groningen, Drenthe en Overijssel) zijn in 2022 zogenaamde 'beurtbalkjes' voor op de lopende band in supermarkten gemaakt en verspreid. De lancering in de Achterhoek kreeg landelijke media aandacht.
  - Ook veel media aandacht heeft het uitgeven van het 'zorgzakboekje' gekregen; een klein woordenboekje voor verzorgenden. Naar aanleiding daarvan is i.s.m. het taalinstituut in Overijssel lesmateriaal ontwikkeld, voor opleiding verzorgende MBO en voor training on the job bij verpleeghuizen en ziekenhuizen;
  - Het project Wiesneus; kindertijdschrift met daaraan gekoppelde streektaal les voor groep 6/7 in het basisonderwijs is verder uitgebreid. Wederom hebben meer scholen dan in 2021 met dit project meegedaan. Als afsluiting van Wiesneus 2022 zijn gratis concerten voor kinderen georganiseerd: een voorstelling Peter en de Wolf in het Achterhoeks waarbij het klassieke muziekstuk is uitgevoerd door een voltallig orkest. De voorstellingen vonden plaats in theater 't Spieker in Eibergen (Berkelland) en Openluchttheater Engbergen in Gendringen (oude IJsselstreek);
  - In samenwerking met de Dialectkring Achterhoek en Liemers en de Stichting Vrienden van de Streektaal Lochem is de *Waeke van het Achterhoekse en Liemerse Book* georganiseerd. Daarvoor is een bundel nieuwe verhalen en gedichten in de streektaal samengesteld en uitgebracht onder de titel *Flonkergood*. Dit boekje heeft iedereen die in die week een boek uit of over de regio kocht (bij het Erfgoedcentrum of bij de boekhandel in de regio) kado gekregen. De bijeenkomst was georganiseerd in Vorden en trok veel publiek (ruim 150 bezoekers). Dit was niet alleen de aftrap van de boekenweek maar tevens werd hier de prijs uitgereikt voor 'Beste Boek Achterhoek en Liemers 2021'. De boekenweek en prijsuitreiking kreeg veel aandacht in de regionale media.

3.1.6 Verzamelen, beheren en beschikbaar stellen van literatuur en documentatie met betrekking tot streekcultuur en –historie Achterhoek en Liemers.

- De bibliotheekcollectie is actueel en beschikbaar gehouden door aanschaf van relevante publicaties, verwerkingen van aanwinsten en wegwerken van werkvoorraden. Aantal aanwinsten in de bibliotheek: 256 publicaties waarvan 118 aangekocht. De overige 138 publicaties zijn aan het Erfgoedcentrum geschonken.

Bovendien werden 122 publicaties toegevoegd aan de bibliotheekcollectie uit de werkvoorraad in 2022.

- Bibliotheekcatalogus is aangevuld met de aanwinsten, beschrijvingen van periodieken en er is gewerkt aan het wegwerken van de werkvoorraad (herordering en registratie).
- De documentatiecollectie van het Achterhoeks Archief is opgeschoond.
- Het scannen van kaften van aanwinsten werd voortgezet, zodat die in de bibliotheekcatalogus opgenomen kunnen worden bij de beschrijvingen van de desbetreffende boeken.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Personeel en organisatie

Vaste medewerkers

- In de loop van het jaar zijn om verschillende redenen 4 medewerkers uit dienst gegaan (einde contract, andere baan, pensioen). Het is gelukt om alle vacatures binnen redelijke termijn weer in te vullen ondanks de druk op de arbeidsmarkt. Voor het einde van het jaar zijn 2 van de nieuwe medewerkers gestart, een medewerker start per 1-1-2023 en de laatste per 1-3-2023. Voor het team, bestaande uit 16 personen betekent dat een grote verandering.
- Ter ontwikkeling van de medewerkers is er een teamtraining georganiseerd, zijn periodieke personeelsgesprekken gevoerd en hebben een aantal medewerkers deelgenomen aan specifieke studiedagen/-bijeenkomsten.
- Er zijn door een aantal medewerkers cursussen/trainingen gevolgd: trainingen Mais Flexis (archiefbeheersysteem) en Zaaksysteem.

Vrijwilligers

- Het aantal vrijwilligers lag eind 2022 op 38.
- Omdat de Kerstbijeenkomst in 2021 niet door kon gaan, was een Nieuwjaarsontbijt in 2022 gepland maar helaas kon dat vanwege COVID ook niet plaatsvinden. Uiteindelijk is er een paasontbijt georganiseerd wat door de vrijwilligers erg werd gewaardeerd. In december is er een Kerstbijeenkomst georganiseerd met een pubquiz en na afloop ontvingen de vrijwilligers een kerstpakket.

Inhuur derden

- Via Laborijn is één medewerkster bij het Erfgoedcentrum werkzaam. Zij verricht ondersteunende administratieve werkzaamheden.
- Op projectbasis zijn twee medewerkers in dienst als 'streektaalfunctionaris'. De werkzaamheden die zij uitvoeren, vallen deels onder de projecten van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek en deels zijn het projecten van het Erfgoedcentrum zelf, gebaseerd op het activiteitenplan op basis waarvan de Provincie Gelderland subsidie verleent.

Overig

- Inzet P&O (HR en salarisadministratie) ICT vanuit gemeente Doetinchem op basis van Service Level Agreement is gecontinueerd.

3.2.2 Huisvesting

- Ten behoeve van de huisvesting wordt depot-, kantoor- en studiezaalruimte gehuurd (op basis van een langlopend huurcontract) van Brewinc B.V.
- Het Erfgoedcentrum is vertegenwoordigd in de Stichting Brewinc Beheer; een beheerstichting ten behoeve van de gebruikers (bewoners) van het gebouw het Brewinc. Het Erfgoedcentrum vervult hier de rol van secretaris. Via de verhuurder wordt een gebouwenbeheerder ingezet ten behoeve van facilitaire zaken met

betrekking tot het gebouw als geheel en gezamenlijke ruimtes (niet voor de ruimtes van de afzonderlijke gebruikers).

- Voor gebruik van een up-to-date netwerk, benodigde hard- en software en voor ondersteuning ICT-diensten wordt gebruik gemaakt van inzet van de gemeente Doetinchem op basis van een Service Level Agreement.

3.2.3 Samenwerking

- Het Erfgoedcentrum heeft goede contacten met het Streekarchivariaat de Liemers en Doesburg (SALD); er is regelmatig overleg en er wordt gebruik gemaakt van wederzijdse kennis, ervaring en diensten.
- Het Erfgoedcentrum, Regionaal Archief Zutphen en Waterschap Rijn en IJssel geven gezamenlijk het cultuur historisch magazine Oer uit.
- Er is nauwe samenwerking met de medegebruikers van 't Brewinc en met name de Bibliotheek West Achterhoek, wat heeft geleid tot uitwisseling van kennis en ervaringen maar ook tot concrete gezamenlijke activiteiten (zoals Wiesneus en organisatie van lezingen).
- Vanaf 2017 is het Erfgoedcentrum coalitiepartner van het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek (CEPA). Samen met vijf andere coalitiepartners wordt gezamenlijk invulling gegeven aan dit pact. Binnen het CEPA zijn een aantal direct aan het Erfgoedcentrum gerelateerde projecten gerealiseerd:
  - Wiesneus: door goede samenwerking met de bibliotheken West- én Oost-Achterhoek, Achterhoekse Poort en Montferland is het project Wiesneus – magazine en lessen m.b.t. de streektaal – een groot succes.
  - Plat Gespöld: jaarlijks streektaalmuziekfestival met toekenning van de prijs 'De Gelderse Kleiroze' voor het 'haevigste liedje' van het afgelopen jaar.
  - In 2021 is gestart met het uitwerken van de verhaallijn rond 1572 op basis waarvan in 2022 een boekje is verschenen en een reeks korte filmpjes is gemaakt. Er is samen gewerkt met het landelijke project 'geboorte van Nederland', verschillende gemeenten, musea en historische verenigingen.
- Sinds de ondertekening in 2018 van het convenant Nedersaksisch door de provincies waar Nedersaksisch de streektaal is, heeft de provincie Gelderland het Erfgoedcentrum aangewezen als hét taalinstituut Nedersaksisch voor deze provincie. Vanaf 2019 is daardoor een steeds hechtere samenwerking en band ontstaan met de andere Nedersaksische taalinstituten in Nederland: Overijsselacademie, Huus van de Taol (Drenthe), CGTC (Groningen) en de Schrieversronte in Stellingwerven (Friesland). De directeuren hebben inmiddels een stuurgroep gevormd om activiteiten op elkaar af te stemmen en zo mogelijk gezamenlijk te ontwikkelen.
- Met betrekking tot diverse activiteiten is dit jaar actief samengewerkt met allerlei verenigingen en organisaties:
  - Achterhoek Nieuws
  - Achterhoek Uitgevers
  - Archiefdiensten in de provincie Gelderland, waaronder Gelders Archief, Regionaal Archief Zutphen en Streekarchivariaat De Liemers en Doesburg
  - Audio Visueel Archief Gelderland (AVAG)
  - Bibliotheek West-Achterhoek, Oost-Achterhoek, Achterhoekse Poort, Montferland en De Graafschap
  - Coalitiepartners in het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek (Amphion, DRU Industriepark, St. Achterhoek Toerisme, Boogie Woogie, Culturijs, Cultuur Oost)
  - Commissie Open Monumentendag
  - Coöperatie Erfgoed Gelderland
  - Dialectkring Achterhoek en Liemers
  - Drie Koningen Treffen (Liemers)
  - De Gelderlander

- Het Gelders Genootschap
- Historische en oudheidkundige Verenigingen in de regio
- Huis Bergh
- Taalinstituten in het Nedersaksisch taalgebied: Huus van de Taol,
Overijsselacademie, Centrum Groninger Taal en Cultuur, Srieversronte
Stellingwerve
- Museum STAAL Almen
- Nationaal Onderduikmuseum Aalten
- Nederlandse Genealogische Vereniging, afd. Achterhoek en Liemers
- Omroep Gelderland
- Provincie Gelderland
- SONT
- Stadsmuseum Doetinchem
- Staring Stichting
- Mr. H.J. Steenbergen-Stichting
- Stichting Vrienden erfgoed Staring
- Vereniging Vrienden van de Streektaal veur Lochem e.u.
- Waterschap Rijn en IJssel

4. Paragraaf financiën

Staat van baten en lasten over 2022.

	Realisatie 2022	Begroting 2022
	€	€
<u>Baten</u>		
Bijdrage gemeenten	1.510.620	1.506.023
Bijdrage Provincie Gelderland	125.735	35.000
Baten uit acties van derden	9.000	6.000
Overige baten	115.185	92.717
Project CEPA	52.407	-
Project OER	17.317	26.050
<u>Som der baten</u>	<u>1.830.264</u>	<u>1.665.790</u>
<u>Lasten</u>		
Personeelslasten	987.852	1.012.025
Kapitaallasten	25.987	15.000
Huisvestingslasten	387.899	342.259
Kantoorlasten	21.397	20.600
Algemene lasten	201.813	210.850
Project OER/CEPA	73.149	25.350
Project Provincie Regionale Identiteit/Nedersaksisch	125.734	-
Voorheffing BTW compensatiefonds	79.248	80.400
<u>Som der lasten</u>	<u>1.903.079</u>	<u>1.706.484</u>
<u>Resultaat</u>	<u>-72.815</u>	<u>-40.694</u>
Financiële baten en lasten	-13.760	-14.525
<u>Resultaat voor bestemming</u>	<u>-86.575</u>	<u>-55.219</u>